

- Nem fog.
- Tessék?
- Már jött. Elvitte. Kirándulhatunk együtt.
- Elvitte-e-e?? És honnan tudtad, mit kellett odaadni neki.
- Tudta a küldönc.
- Hogyhogy?
- Azt mondta, hogy az íróasztalodon van két irattartó egymásra téve. A felsőre az van írva: *1. példány*, az alsóra: *Másolat*. Kérte, hogy az alsót hozzam ki neki, a másolatot.
- A másolatot???
- Igen, de miért kiabálsz velem? Rosszat tettem? Azt hittem, megbeszéltétek, olyan pontosan tudott mindent.

Visszadőltem a párnámra, a fal felé fordultam.

Semmit sem értettem...

Azaz, igen: éppen hogy mindent túlságosan is jól értettem...

Annyit még kinyögtem, hogy menjenek nélkülem kirándulni, én nem kérek sem reggelit, sem ebédet, csak hagyjanak békén.

Feleségem tudta, ilyenkor jobb nem vitatkozni velem. Figyelmességéről tanúbizonyosságot téve még az ablakokat is befüggönyözte, és éjjeliszekrényemre tett egy pohár vizet, mellé a hasonló állapotaimban szokásos nyugtatót, majd halkán behúzta maga mögött az ajtót.

Még hallottam, amint a gyerekeknek elmagyarázza, az apjuk most megint kimerült egy kicsit, lehet, hogy pár napig egyfolytában aludni fog, de ha néha kijön enni, és furcsa dolgokat fog mondani vagy kérdezni, akkor ne csodálkozzanak.

Normális körülmények között ezen legalább elmosolyodtam volna, de most még el sem húztam a szájamat. Bevettem a gyógyszeremet, és percek alatt feneketlen mély liftaknába zuhantam, álomtalanul.

Pedig ha álmodtam volna, talán megjelenik előttem Agnosztosz alakja, amint versek fölé hajolva igyekszik megfejtetni egy bonyolult feladványt.

Halasi Zoltán

MINDEGY

Mindegy: dermedt, szurokszín lávasziclák
merednek vagy holttá repedt fehéressárga
arc kerek-szögleteséből les a gyerekkori szik rád.
Hogy ráismersz vagy nem, tétlen-tevékeny vulkanizmusára.

Mindegy: ló tapos el, vasalt kerék zúzza
be mellkasod vagy fejjel esel hatemeletnyi
magasból ablakmosás közben az útra,
s szétfreccsenő agyadat úgy kell összeszedgetni.

Mindegy: álmodban rántja ki csipesszel,
 amit legjobban féltesz, mert elvehetetlennek tartod,
 vagy a kora hajnali köd fojtó vánkosa nem ereszt el,
 szuszt sem hagyva benned, míg majd előrecsuklik a tarkód.

Mindegy: a hármásával vett lépcsőfokok egyike marad ki,
 mikor kedvesedhez rohansz, vagy tőle hazafelé siettedben
 (bőröd még vele társalog) kamionnak rohan a taxi,
 hogy nincs rá tanú, ki szúr le éjjel a sarkon, vagy vannak többen.

Előre láthatod, mintha nagyfelbontású légi felvételt látnál.
 Retteghetsz percről percre: a kor, a szív, a szűk ér vagy Isten keze büntet.
 Veheted olybá, hogy éltél, s így több vagy a halálnál.
 Vagy csódtömeg borít, mártírhalom, s csak zsugorodsz alatta. Mindegy.

Isaac Bashevis Singer

AZ AKTATÁSKA

Réz Ádám fordítása

Azt mondják, az állandó rohanás tipikus amerikai betegség. Én is megkaptam, pedig csak bevándorolt vagyok. A nagy rumliban néha még az sem jut mindjárt eszembe, hogy a nevem Kohn. Folyton sietek, még álmomban is.

Azon a télen egy lapnál dolgoztam, könyveket írtam, felolvasókörutakra jártam, és mint vendégtanár előadásokat tartottam az irodalmi alkotómunkáról egy közép-nyugati egyetemen. Csak két napot töltöttem ott minden második héten, de azért kivettem egy lakást telefonnal. Az egyetemen tanári szobát is kaptam: abban is volt telefon. Mind a két készülék állandóan szólt; akármelyik ajtómon nyitottam be, mindig a csörömpölésük fogadott. Tanárok jelentkeztek ismerkedési céllal, feleségük hívott ebédre vagy vacsorára, hallgatók óhajtották megbeszélni a dolgozataikat, erőszakos újságírók kértek interjút, a helybeli zsidóság képviselői kerestek, hogy tartsak előadást a kultúrközpontjukban.

Mivel képtelen vagyok nemet mondani, mindent elvállaltam. Apró kis noteszom úgy telezsúfolódott címeikkel és telefonszámokkal, hogy alig bírtam kibetűzni a saját írásomat. Mivel a manhattani lakásomon kívül a lapnál is volt szerkesztői szobám, négy címre kaptam leveleket és könyveket. Mindenütt gyűltek a papírkötegek, nem jutottam hozzá, hogy foglalkozzam velük. Néha fel sem bontottam a borítékokat. Ilyen körülmények közt az ember titkárnőt szokott tartani, de én sose tartózkodtam huzamosabb ideig egy helyben. Meg aztán senkit sem óhajtottam beavatni képtelen nőügyeimbe. Hosszú agglégénységem éveit során valamiféle láthatatlan hárem alakult ki kö-